

Απόδοση Χριστουγέννων: Η Σάρκωση του Λόγου ως Αποκάλυψη του Θεού.

Θεόδωρος Ρόκας, Θεολόγος – ΜΑ Ερμηνευτικής Θεολογίας.

31η Δεκεμβρίου και η αγία μας Εκκλησία εορτάζει την απόδοση της εορτής της γεννήσεως του Σωτήρος Χριστού. Ανατρέχοντας στο Συναξάρι της κυριωνύμου ημέρας των Χριστουγέννων (25 Δεκεμβρίου) διαβάζουμε πως: «Τω αυτώ μηνί Δεκεμβρίω 25η η κατά σάρκα γέννησις του Κυρίου και Θεού και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού».

Αξιοσημείωτο στο παραπάνω χωρίο του Συναξαριστή της Ορθοδόξου Εκκλησίας είναι πως γίνεται λόγος για την κατά σάρκα γέννηση του Χριστού. Δεν γίνεται δηλ. λόγος για τη γενέθλιο ημέρα ενός ιδρυτή κάποιας θρησκείας όπως συνέβαινε στις παγανιστικές – ειδωλολατρικές θρησκείες, αλλά για το μοναδικό και ανεπανάληπτο γεγονός της σάρκωσης του Υιού και Λόγου του

Θεού, για το οποίο ο ευαγγελιστής Ιωάννης αναφέρει περίτρανα πως: «Ο Λόγος σαρξ, εγένετο και εσκήνωσεν εν ημίν» (Ιωαν. 1,14).

Συνεχίζοντας ο ευαγγελιστής Ιωάννης τη διήγησή του επισημάνει στον πρόλογο του ευαγγελίου του (Ιωαν. 1,1-18) οτι: «Θεόν ουδείς εώρακε πόπωτε, ο μονογενής Υιός ο ων εις τον κόλπον του Πατρός ούτος εξηγήσατο» (Ιωαν. 1,18), καταδεικνύοντας στο χωρίο αυτό την αօρασία και το ακατάληπτο του Θεού, ιδιώματα τα οποία αποκαλύφθηκαν στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού.

Η αποκάλυψη του Θεού αποτελεί το θεμέλιο λίθο πάνω στον οποίο στηρίζεται και εδράζεται ολόκληρη την Αγία Γραφή: Παλαιά και Καινή Διαθήκη, γεγονός μοναδικό που κάνει τη μονοθεϊστική θρησκεία του μόνο αληθινού Θεού να διαφέρει από τις άλλες θρησκείες. Η αποκάλυψη του Θεού αποτελεί ιστορικό και χειροπιαστό γεγονός χωρίς φυσικά να επαναπαύεται και να είναι αρκετή στη διδασκαλία ενός μόνο ιδρυτή, αλλά αντίθετα αναπτύσσεται μέσα σε ένα μεγάλο χρονικό διάστημα από τη δημιουργία του σύμπαντος κόσμου έως την έλευση και κατά σάρκα γέννηση του Μεσσία Χριστού, του σαρκωθέντος Υιού και Λόγου του Θεού.

Στην Αγία Γραφή η αποκάλυψη του Θεού πραγματοποιείται με δύο τρόπους: α) με τη φυσική αποκάλυψη, δηλ. μέσα από την τάξη, την αρμονία και το κάλλος του φυσικού κόσμου, γεγονότα που υμνεί και το βιβλίο των Ψαλμών «οι ουρανοί διηγούνται δόξαν Θεού, ποίησιν δε χειρών αυτού αναγγέλλει το στερέωμα» (Ψαλμ. 18,2), και β) με την υπερφυσική αποκάλυψη, δηλ. την έμμεση αρχικά μέσα από θαυμαστά σημεία και οράσεις (Ωσ. 12,11), όπως στους προφήτες της Παλαιάς Διαθήκης και την άμεση αποκάλυψη και φανέρωση Του στην Καινή Διαθήκη, στο θεανδρικό πρόσωπο του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού υπερφυσικά γεγονότα για τα οποία ο ευαγγελιστής Ιωάννης αναφέρει πως: «εθεασάμεθα την δόξαν αυτού, δόξαν ως μονογενούς παρά πατρός, πλήρης χάριτος και αληθείας» (Ιωαν. 1,14).

Η αποκάλυψη αυτή δεν είναι αποκάλυψη μόνο του Υιού και Λόγου του Θεού, δηλ. του ενός από τα τρία πρόσωπα της Αγίας Τριάδας, αλλά αποκάλυψη και των τριών θείων υποστάσεων, του τριαδικού δηλ. Θεού προς τον κόσμο. Το μυστήριο της Αγίας Τριάδος αποτελεί το κορυφαίο μυστήριο της θείας αποκάλυψης. Είναι η ουσία της θείας αλήθειας που αποκάλυψε ο σαρκωθείς Υιός και Λόγος του Θεού. Το μυστήριο αυτό φανερώθηκε στον

Ιορδάνη ποταμό κατά την ώρα της Βάπτισης του Κυρίου (Ματθ. 3,16-17) και εμπεριέχεται στους λόγους του Κυρίου, ο οποίος μετά την Ανάστασή του παραγγέλλει στους μαθητές του: «πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα ἔθνη, βαπτίζοντες αυτούς εις το ὄνομα του Πατρός και του Υιού και του αγίου Πνεύματος» (Ματθ. 28,19).

Η σάρκωση του Υιού και Λόγου του Θεού αποτελεί την ανακεφαλαίωση και το αποκορύφωμα των αποκαλύψεων του Θεού που συγκεντρώνεται στο θεανδρικό πρόσωπο του Ιησού Χριστού. Η γέννηση του Χριστού κατά τον Άγιο Γρηγόριο το Θεολόγο είναι η φανέρωση του ίδιου του Θεού, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει στο λόγο του για τα ἅγια Θεοφάνεια του Σωτήρος: «εφάνη γαρ Θεός δια σαρκώσεως».

Σύμφωνα με το Μέγα Αθανάσιο η ενανθρώπηση του Υιού και Λόγου του Θεού αποσκοπεί στην ανύψωση του ανθρώπου από την ανυπαρξία στην ύπαρξη. Ο Αλεξανδρινός αυτός πατήρ της Εκκλησίας αποσκοπεί έτσι να δείξει πως η κένωση του Λόγου και η πρόσληψη της ανθρωπίνης φύσεως αποτελεί αποφασιστική επέμβαση του Θεού στην ανθρωπότητα ώστε να θεραπεύσει, να ανανεώσει και να θεώσει τον πεπτωκότα άνθρωπο «Αυτός ενηνθρώπησεν ίνα ήμείς θεοποιηθώμεν».

Προϋπόθεση της σάρκωσης του Λόγου είναι η αγαθότητα και η αγάπη του Θεού προς τον άνθρωπο που αποβλέπει στη σωτηρία του. Έτσι ο συντάκτης των Χαιρετισμών της Υπεραγίας Θεοτόκου αναφέρει πολύ όμορφα ότι ο Υιός και λόγος του Θεού ενανθρώπησε για να σώσει τον κόσμο: «σώσαι θέλων τον κόσμος, ο των όλων κοσμήτωρ, προς τούτον αύτεπάγγελτος ἡλθε» (Γ' Στάση Οίκος Σ').